

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De inundatione [et] cataclismo ca. xxxiiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

diceret Tempore af
 flictionis vacanduz
 ē ab amplexibz mult
 erum: et cunctis ant
 manibus vniuerse
 carnis bina induces in arcam, id est cōbinas
 ra: vroz sem parsiayr
 or Cham cathastua:
 vroz saphet stua,
 ta, id est masculū et feminā. De imundis em
 animalibz fuerit ibi tñ duo fm genus suuz
 de mūdīs vero septē. Imūda vero vocat
 ea moyses fm tempus suum que scz lex mo
 saica vocat imunda. Vel tunc dicta sunt im
 munda: que etiā tunc naturaliter esui hoim
 non erant apta Ideo dici naturaliter: qz nul
 la adhuc ad edendū concessa. Tolle scz tecū
 ex omnibz que mandt possunt: vt sint tam tī
 bī qz illis in escam. Si queritur vtrū de mī
 nutis vel imundis animantibz aliqua intro
 ducta sunt ad hunc numerū. Dicit Aug^o q
 q nō generāt de coitu: non fuit necesse esse in
 arca que scz de puluere vt pulices: vl d hu
 moribz vel corruptionibz nascunt. Quare
 ex coitu generatua tñ introducta sint innuit
 cū addit. fm genus suuz vel in genere suo.
 Queritur etiam si sine transgressiōe manda
 ti ibi aliqua fuerūt inclusa: que necessitas eo
 rum alendorū que vescunt carnibz coegisset
 icludt. Dicit Aug^o posse esse pter carnes ali
 mēta cōmunia: maxime cum ea q carnibz ve
 scuntur fico et castaneave sci possint: precipue
 cum omnibz vesci cogat fames. Forte nō dū
 etiā animalia carnibz vescubāt: sicut necho
 mines. Fecitqz noe cūcta q sibi domin^o p
 ceperat. Septentesimo anno vite sue ingres
 sus est noe in arca cū omnibz que dixerat ei
 dñs: q et nutu diuino et angeloz ministerio
 adducta sūt mēse scdo die. xvij. q ab hebreis
 nisan dicit: a latinis maius: a macedontibus
 dion. Moyses aut in legitimis nisan. i. apri
 lem primū mēsem pstituit fm iosephum In
 cōtractibus pō. i. in mercibz faciēdis et i alta
 gubernatione seculi tempoz decreta et vsua
 lem ordinem mensū seruauit. Dicit ioseph^o
 q ab adam vsqz ad hōps fuerunt anni duo
 milia. sexcenti lvi. qd in sacris lris conscriptū
 integritate signatum est.

De inundatōe et cataclismo.

Caplin. XXXIII.

Ingresso noe in

l arcam ruptū sunt fontes abyssi. id
 ē aque que sunt in visceribz terre: et

cataracte celli. id est fenestre aperte sunt, id ē
 nubes Cataracte ppele sūt meatus nulli flunij
 cum nullus p septē ostia sepatur: vel loca eius
 dem q catadupla dicunt. Abusine quilibet
 aquaz meatus dicitur initialis. id est cata
 racte. Et pluit sup terrā. cl. diebz et noctibz, et
 eleuata arca i sublimē ferebat: et sup omnes
 mōtes excreuit aqua altior cubitis. xv. vt ab
 lueret sordes. etis. vsqz quo ascenderāt ope
 ra hominū. Usqz ad eūdē locū ascēdet ignis
 iudicij ob aeris purgationē. Sed nō viden
 tur opa hominū tātū ascēdere potuisse: cum
 olymp^o vsqz ad liquidū aera vadat. sup quē
 lfe inscripse i puluere p annū reperte sūt stes
 tisse immobiles: qz ventū delere non poterāt. p
 pter altitudinē montū vbi pro nimia aeris
 raritate nec etiā aues viuere queūt: nec phī
 losophi ascēdentes absqz spōgijz plenis aq
 aliquantulū ibi manere potuerūt: qz naribz
 apponētes crassiorē inde aera attrahēbāt
 Sed sunt qui putant altitudinē montūz
 tunc non fuisse tantā quanta nunc est. vl for
 tasse in sublimibus sacrificates ignem accē
 debant: cui^o vapor et fauilla multum ascēde
 re potuerūt: et aera maculare. Et cū intras
 set noe clausit ostium deus: et bitumē auit ex
 terius: et mortua est omīs anima viuēs sup
 terraz: et obrinuerūt aque terras ita exaltate
 cl. diebz ab illa scz die qua ingressus est noe.
 Post dies. cl. ceperūt aque minui mēse. vij.
 ita q: xvij. die mēsis requieuit arca sup mō
 tes armente. Illic arce reliquas vsqz nūc. p
 uinciales ostendūt. Dicit dilonij et arce vt
 ait iosephus: memoriā faciunt etiā qui bar
 baroz hōstias pscripterunt De qua beros
 sus chaldeus sic ait. Dicit nauis eius q i ar
 menā venit circa montem cordicum adhuc
 aliqua pars esse et quoddā bitumē exind tol
 lit: quo maxime hoies ad expiationē vtrūtur.
 Meminit eiusdem Hieronymus egypti^o q
 antiquitatem conscripsit. Manasses dama
 scenus de eiusdem sic ait. Est super numidā
 excelsus mons in armenia qui baris appella
 tur: in quo multos confugētes: sermo est di
 lunij tempore liberatos: et quenqz in arca si
 mul deuictum. Decimo tandem mēse pma
 die mēsis apparuerunt cacumina montū.
 Cūqz trāsissent. cl. dies aperuit noe fenestraz
 et emisit coruū qui non reuertebat. forte iter
 ceptus aquis: vl inueniēs supnatans cada
 uer in aquis est illectus eo Tamē iosephus

Libri Genesis

ait q̄ cūcta reperlens inundātia regressus ē ad noe Emisitq; post eum colūbā que cū nō inuenisset vbi requiesceret pes ei⁹ reuersa est ad noe Sed nōne cacumina montū iā erāt nudata Forte nondū siccata: et sic in palude requiescere non potuit sicut nec in aqua **U**l p̄ recapitulacionem prius potest intelligi factum: et postea dicitur Post dies septem iter emisit eā que vespere redijt ferens ramū oliue virentem Post alios septem emisit eā q̄ non est vltra reuersa ad euz. Igitur seccētes mōp̄mo anno vite noe p̄mo mēse: prima die mensis aperuit noe tectū arce: et vidit q̄ eric cata esset terre superficies sed egrediendi expe crabat dñi p̄ceptum.

De egressione noe et Irlē. Ca. XXXV.

Ense secūdo. xx.

m vij. die mensis dicit dominus ad noe Egredere d̄ arca tuā et vxor tua filij tui et vxores filiorū tuoz. Coniunctim iubente exire qui disunctim intrauerant. Ac si diceret eis Nūc redijt tempus āplectē di vt multiplicemini sup̄ terrā. Vox enim subiūit. Crescite et multiplicamini. Et egressus est noe cum vniuersis que erant cum eo eadem die qua ingressus fuerat reuoluto anno Ingressus est autē. xvij. luna mensis secūdi licet habeat alia trāslatio. xxvij. et egressus ē. xxvij. luna: quia quota ē luna hodie sup̄. addas tota erit eodem die reuoluto anno. si hodie prima: eadem die sequenti anno xij. Nec te moueat q̄ dicit egressus. xxvij. luna cuz liber dicat. xxvij. Potuit enim esse q̄ vespere septime die. xxvij. lune egressus sit iam imminente. xxvij. Media vero tempora quolibet nomie extremoz sepe nominantur vt cū dominus crucifixus fuit inter tertiaz et sextā: q̄dem euāgelista dicit hora tertia: alius septa. Vel potius fm̄ nomia septem dierū: si in tertia feria est luna. xxvij. reuoluto āno in eadem tertia feria erit luna. xxvij. q̄ cōpōtus diez p̄ vnam diem descendit in martilogio. Verbi gratia. Kalēde ianuarij sunt i dominica die. et luna. vij. reuoluto anno in kalēdis ianuarij reiterata luna erit. xvij. sed kalēde erūt secūda feria Ergo dominica die añ kalēdas erit luna. xvij. et sic a dominica i dominica reuoluto anno non addunt lune nisi decē. sed a kalēdis in kalēdas vndecim. Et edificauit noe altare domino: et d̄ mūdīs

animalibus septimū obtulit domino. Ideo em̄ iusserat dominus septem fm̄ genus suū induci: vt septimo oblato: sex sufficerent pagationi Locū autē quo egressi sunt. armenij egressorū vocant. Filij vero noe dixerūt thā non. id est. viij. p̄ numero egressorū. Ob hoc quoq; vt quidam tradunt: noe fecit altare de viij. lapidib; Et odoratus est domin⁹ odorem suauitatis: et ait ad noe Non vltra male dicam omni terre p̄pter homines quia proni sunt ad malū. Tempus autē sementis et metis et frigus et estus: mox et dies nō redescant. Forte nōdū ita plene distincta erāt. iij. tēpora q̄ nec vsq; ad diluuiū aque fuerāt collecte in nubes. Et benedixit eis dominus dicens Crescite et multiplicamini: et sit timor vester super cuncta animalia terre. Hoc dicitur statim p̄cessus est cū est eis in solaciū.

Esus carnū ante diluuiū nō erat: post statim p̄cessus est cū est eis in solaciū. ne pauci homines a pluribus bestijs opprimiti timerint. Quasi de holera viretia pus de deram in cibū: nūc trado vobis animātia. excepto q̄ carnem cum sanguine non comedetis. id est animal suffocātū. Et prohibuit eis deus homicidiū fieri: quia maxie timebant ne domin⁹ iterū aquas diluuij inundaret super terram. et noe quotidie orabat ne hoc fieret: vt iosephus refert: pepigit eis deus q̄ vltra nō fieret diluuiū et in signū fedetis hu He timeant imbres sus posuit arcū suū dat⁹ ē i nubib; obfusus in nubib; Et signū duoz. iudicij p̄ aquam p̄teriti ne timeatur: et futuri p̄ ignem vt expectetur. Inde est q̄ duos habet colores. ceruleū q̄ est aqueus: et est exterior q̄ p̄terijt: et rubeum qui est igneus qui est interior quia futurus est ignis Et tradunt sancti q̄. xl. annis ante iudicium nō vsq; debet arcus. qd̄ etiā naturaliter ostēdet desiccationē aeris iam inceptam.

De ebrietate noe et maledictione cham.

Ca. XXXVI.

Epit noe exerce

c re terrā et plantauit vineā: labru⁹ istas naturales p̄ cultū ad vsū vinee trabens: bibēsque vinū: sed ignorans vitm ei⁹ inebriatus est. Et dormiens nudat⁹ est in tabernaculo suo Fundatio enim femoz sequitur ebrietatem sicut libido sacietatē. Sz

b 4